

hij sij een bequaem persoone, ten eynde alle dingen met beter ordre ende sulx als 't behoort moge werden gedaen ende gevordert", maar 7 Mei had men hiervoor in de plaats gesteld, dat „in tijde van groote werken tot hem sal werden gestelt een adjunct". De fabriekmeester behoefde dus geen vakman te zijn, daarvoor diende de adjunct! Heeft men daarbij aan den stadstimmerman gedacht? Waarschijnlijk niet, want er was geen vacature, daar Pieter Claesz. eerst in Juli van dat jaar overleed en de stadstimmerman is bovendien nooit alleen voor bepaalde werken benoemd. Wij zullen dus hierbij meer moeten denken aan bouwkundigen of landmeters, die in bijzondere gevallen diensten presteerden. Ook 16 Mei 1586 vernemen wij nog eens, dat de nieuw aangestelde fabriekmeester Jan Jaspersz., verwer, onder goedkeuring van burgemeesteren in groote werken een bekwaam persoon tot toeziender moest aanstellen.

De volgende jaren gaven tot dien maatregel meermalen aanleiding. In 1577 reeds was men begonnen met de uitbreiding der stad in het zuidoosten door het afbreken der vestmuren aldaar; in 1584 ving de groote uitbreiding aan, die Rotterdam verrijkt heeft met het prachtige havenkwartier aan den Maaskant. Het is een tijd van rusteloos werken, de tijd, waarin Rotterdam van een der kleine steden opklimt tot den rang van groote stad in Holland. Overal in de oude stad afbraak van oude en opbouw van nieuwe huizen. Behalve met de Delftsche of St. Jorispoort, die in goeden staat was, zag het er met de stadspoorten heel droevig uit, ook al ten gevolge van den brand van 1563. De stadsfabricage beleefde een drukken tijd! 26 Maart 1592 nam mr. Joost Govertsz. van der Goude het werk aan om de „kulck binnen de spuye deser stede" te maken en de vroedschap stelde hem toen aan als „ordineermeester" over dat werk, om de teekeningen of mallen daarvoor te doen vervaardigen en op alles orde te stellen, voor een belooning van 25 ponden vlaams. 9 Mei 1594 besloot zij door deskundigen „patroonen" te laten maken voor een nieuwe Hoofdpoort en de hiervoor genoemde kulk aan te bevesten. In 1595 kreeg men de verandering van één tot twee fabriekmeesters, wien een secretaris of klerk werd toegevoegd. Dat het ambt van den stadstimmerman onder die omstandigheden van meer beteekenis was geworden, al treedt hij dan ook nog niet op den voorgrond, is begrijpelijk en zijn salaris was dan